

STUDENTS

IZNĀK 2 REIZES
MĒNESI

AKADEMISKĀS DZĪVES LAIKRĀKSTS

NUMURS MAKSA
20 SANT.

Redakcija un kantoris

Rīga, Basteja bulv. № 11, dziv. 15. (lejas no Valdemāra ielas). Tālr. 32636. Runas stundas:

svētdienas no 11—12, plīmdienas no 18—19.

Pasta adrese: Rīga, Pasta kaste № 70. Pasta tek. rēķ. : 424. Gada abonem.: Ls 3.—
Sludinājumu maksa: priekšpusē 90 sant., tekstā 60 sant., sludin. daļa 20 sant., par
petitīndingu + 5% sludināj. nodoklis.

№ 153.

Piektdien, 27. septembrī 1929.

VIII. ak. g.

Zinātnes piemiņa.

Laiks — iss, bet zinātne mūžiga!
Viņas vārds ir bez iesākuma, —
kā visa pamats, tai nebūs arī gala.

Gadu simtēpos, kur kultūras un eksistences citās ir daudz tautu šķiras un valšķu veidi pārkausēti un pārveidoti, zinātne arvien ir bijusi neutrals objekts. Katrā laikmeta posmā tās vērtības ir bijušas konstantas.

Arvien viņa ir padziļinājusies savā būtībā, noskaidrojusies pašos pamatos, līdz izkristallizējusies par visas cilvēces galveno motīvu. Zinātne iet piepildot dzīves reālās un tīri intellektuālās un teorētiskās prasības, atklājot cilvēci jaunas problēmas kultūrālo attiecibū izpratnē.

Sajās dienās, kur kopš desmit gadiem bij šūpulis kārts mūsu Alma mater — ir tikai iss laiks pagājis, salīdzinot ar zinātnes vislielo vecumu.

Zinātne nav atsevišķas tautas īpašums — tā ir visas cilvēces intellektuāla sakausēts ražojums, kas bez izšķirības visiem vienlīdz pieder. Nav zinātnei atsevišķas nācijas, tā brīva no katrā iespāda.

Ja svinam patreiz mūsu ūniversitātes desmit gadu pastāvēšanas svētkus, tad šī atcerē nepieder vien tikai mūsu gaismas tempja tapšanas laikam. Tā ir visas zinātnes piemiņa. Tie ir augsti svētki — tie ir gaismas atdzīvinašanas svētki. Mūsu mazā Latvija var būt lepna, ka no sava mazuma tā piedalījusies darbībā sabiedrības un visas cilvēces labā.

Iki solis, nostājoties un cīnoties par zinātni, prasa pašuzpūrēšanos, neatlaicīgu darbību un pacietību. Tikai pašaizlīedzībā, sekmējot kopējo, vispārējo darbu, zinātne veido kultūras progresu.

Bet nepietiek ar to, zinātnes darbības pamatos jābūt arī skaidribas principam — šim lielās gaismas simbolam. Pati zinātne, kas kā mierīga aizsegta liesma tiecas visu neapzināmo un neskaidro apgaismot, prasa arī šīs dzirksts esamību ikvienā cīņtā!

Šodien pārtraucot darbus, kļusi domās atceramies mūsu Alma mater tapšanas laikus un dzīļas sērās liecam galvas par tiem pirmajiem celmlaužiem, kuju vairs nav mūsu vidū. Zinātne prasījusi visu — paņēmusi veselu, nedalitu, bet devusi mūsu ūniversitāti. Tā ir sāls, kas uztur svaigu mūsu garīgo dzīvi. Viņa ir radošās kultūras mērogs. Mēs nedrikstam šo mērogu samazināt, vai atstāt līdzīnēju, viņas līmenim jāceļas arvien augstāk. — līdz pašai pilnībai.

Veidojoties dzīvei arī mūsu garīgām sfairām jāizplešas tuvāk pilnībai un skaidribai. Nekad mūsu tērvzemei nevar būt par daudz kultūras, nekad zināšanu nav gana!

Scientia est potentia!

A. Skujinš.

Lauksaimniecības fakultāte 10 gados.

10 gadi nav liels laika spridīs jau pastāvošas iestādes dzīvē. Cītādi tas ir, ja iestāde šinis 10 gados top, veidojas no jauna. Tad 10 gados tā pārīdzīvo tikdaudz pārmaiņu, kā citā laikā varbūt 100 gados.

L. Ū. Lauksaimniecības fakultāte ir tāda topoša iestāde, kas 10 gados ir tapusi un veidojusies pilnīgi no jauna, jo no bij. Rīgas politehniskā institūta lauksaimniecības nodalas viņa nekā nemontoja. Fakultātes atsevišķo nozaru iestādes ir vairāk vai mazāk sarežģīta rakstura (piem. saimniecības), kādēļ viņu pilnīga noorganizēšana 10 gados vēl nav pabeigta; šo gadus tādēļ var pilnā mērā uzskaitīt kā organizēšanās gadus.

Universitāte ir liels un plašs organisms, kas dzīvo savu ļoti intensīvu dzīvi saskaņā ar apkārtņi. Mūsu ūniversitāte šīs dzīves funkcijas noritejušas lieļākā harmonijā un sadarbībā visā viņas isā pastāvēšanas laikā. Visas daudzās fakultātes, mācības spēki un studenti lieļā vienprātībā ir likuši rokas pie šī radošā darba. Novelu šīm organismam pastāvīgi plaukt un attīstīties, nerimstošā darbā, skaistā sadarbībā. Tad netrūks vērtīgu rezultātu.

A. Tentelis.

L. Ū. Rektors.

*

L. Ū. 10 gadu laikā izaugusi par mūsu izglītības un kultūras dzīves lieļāko un svarīgāko centru, kas ieguvīs manāmu ieverību un atzlānu arī no vecāko augstskolu puses. L. Ū. attīstība ir apbrīnojami strauja, noteikta un daudzpusīga. Organizācijas, mācības un vienotīnas pētīšanas darbā ieguldīts milzīgs garīgas energijas, kurās rezultāti grūti pārredzami. Izaugusi jau diezgan plaša un vērtīga zinātniska literātūra latv. valodā ar krietiņi izkoptu terminoloģiju (lai aizrādu tikai uz L. Ū. rakstiem). Valsts administratīvam aparātam un dažādām citām dzīves nozarēm pašu augstskolā sagatavots prāvs skaits kvalificētu darbinieku.

Tomēr nevar teikt, ka sabiedrība un valdība vienmēr prot pienācīgi respektēt ūniversitātes zinātniskās domas autoritatīvos norādījumus un slēdzienus, jo mums trūkst vēl pietiekošā mērā kultūras tradīciju, un augstskola isā laikā viena pati nespēj tās izaudzināt un nostiprināt.

L. Ū. ūniversitātei viņas tālākā izveidojumā jāvirzīs sevišķi dzījuma gultnē un jāpūlas reālīzēt pilnīgā mērā tos principus, kas domāti un likti viņas pamatos: būt Latvijas un latvju tautas istai gaismas pilij un skaidrākam kultūras spēku avotam! Par un ap savu vienoto nacionālo augstskolu lai stāv vienotā tauta un zeme!

Prof. P. Dāle.

*

Universitātes 10 gadu pastāvēšanas gadijumā mēs visi atceramies mūsu

augstskolas dibināšanas laikus. Neaizmirīsim, ka viņas pamati slacīti ar mūsu gara censōju sviedriem un briņības cīnītāju asinīm, un ka tās ie-mūrētas mūsu labākās sirdsdomas un svētākie ideāli. Mana sirsnīgā vēlēšanās būtu, lai katrs jaunais ūniversitātes saimes locekļis, kāpjot pār augstskolas sliekšni, sajustu kaut mazumu no tā ideālisma un tās svētas vēsmas, kas aplidojusi augstskolu viņas dibināšanas laikā. Pēdēja laikā redzam tendenci, vairāk izcelt ārējās reprezentēšanās pie-nākumus un spožumu. Es piedero pie tiem, kas uz to raugās ar bažām un nevar to apsveikt. Cik bieži ar ārēju spožumu cēsas aizsegā iekšēju tukšumu! Lai Dievs dod, ka tas šīnā gadijumā tā nebūtu! Mana sirsnīgā vēlēšanās, lai augstskola pirmā kārtā aizvien domātu par saviem lielajiem atziņas un izglītības mērķiem, un lai viņas saimes profesori un studenti stāvētu pirmajās rindās tur, kur jāmazina tautas ciešanas, jāglābj tauta no posta un izvīrtības, jakopī nacionālās vienības gars un jārāda cildena priekšzīme dzīves vienkāršībā un darba milestībā. Jo cītādi, pie pastāvošās baudkāres un līdzēķļu un spēku šķiešanas, var notikti, ka mēs ar visiem saviem sasniegumiem gatavojam ceļu sabrukumam.

Prof. K. Kundziņš
Teoloģijas fakultātes dekāns.

*

Atskatoties svētku dienā uz 10 darba gadiem var saredzēt aiz ikdienas darba ūniversitāte viņa ieguvumus. Ūniversitāte ne tikai ir radīta no jauna, veikti tās organizēšanas darbi, kas prasījuši visus spēkus, bet viņa ir arī nostiprinājusies, ieguvusi autoritāti un cīnību akademiskā saimē ārzemēs un pašu tauta, kļuvusi par seni lotu ideālu piepildīšanos un par faktoru mūsu kultūras un nākošās dzīves veidošanai; viņa audzinot nopietnai darba disciplīnai un tēvu zemes orientācijai.

Prof. K. Straubergs.

*

Sveicinu mūsu augstskolas studējošos, kas pulcējas ap zinātņu krātuvēm gan gara asināšanai, gan zināšanu piesavināšanai ar uzdevumu nest tautai to, kas viņai šobrīd it īpaši vajadzīgs.

Inženierzinātņu studējošie lai atmin, ka viņu vēlākā darbība būs visaugstākā

fakultātu un docentu, 8 pārējie, bet 1927/28. m. g. — 18 profesori un un docentu, 15 asistentu, 16 subasistentu un c. 1927. g. ziemassvētkos nomira ūniversitātes vecākais mācības spēks, prof. J. Bergs. Šo zaudējumu fakultāte vēl ilgi un sāpigā sajutis.

Jaunus mācības spēkus izraugot, ūniversitāte turejusies pie ieskata, kas likts pamata ūniversitāti dibinot: viņai jāizaug pakāpeniski un pašai arī jāizaudzina nākošie mācības spēki. Piedzīvojumi nedaudzos gadījumos, kur ūniversitāte atkāpās no šī principa, nebij tādi, kas pamudinātu to darīt arī turpmāk.

Fakultātē noorganizētas un darbojas sekošas iestādes: a) kabineti: augkopības, lopkopības, saimniekošanas mācības, lauks. būvniecības, zivkopības, fitopatoloģijas, entomoloģijas, dārkopības, biškopības un lauks. mašīnu, mežzinības, mežkopības, mežu izmantošanas, mežu taksācijas un ierīcības; b) laboratorijas: zemes lauks. chīmijas, kūdras pētīšanas, zootehniskā, mežu technoloģijas, rūgšanas tehnoloģijas, piensaimniecības un laboratorija Vecauces saimniecībā; c) institūti: mikrobioloģijas. Gandriz pie visām minētām iestādēm ir nelielī speciāli muzeji. Bez tam vēl pastāv

mērā un katrā ziņā atbildīga. Viņiem būs jāsaka izšķirošais vārds tur, kur sadursies tradīcijas ar jauninājumiem; viņiem būs jāuzņem jauni ceļi nēcīnot pārbauditās tekas. To viņi varēs, ja būs izsmēluši jautājumu būtību savas kompetences aplokā. Visvairāk jauuma ir nesusi paviršība un seklums; to lai apzinās visi, kas nopietni stājušies augstskolā pie darba; tas viņiem jāatmin, lai viņi vēlāk nekļūtu lieki un nenoslīgtu līdz amatniekiem. Visvairāk dzīvei sniegs tie, kas mācījušies atteikties no aizspriedumiem un iemācījušies skatīt tiešo īstenu, — kas drošus slēdzienus taisot būs spējīgi atrast katrai zīmējotās apstākļos visvairāk piemēro atrisinājumu un tā veicināt mūsu tēvzemes labklājību.

Doc. A. Tramdauchs
Inženierzinātņu fakultātes dekāns.

*

Pirmie 2 gadi Veterinār-medicīnas fakultātei pagāja galvenām kārtām organizēšanas darbā. Erkšķu ceļu ir stāgājusi fakultāte visu šo laika spridī, cīnīdamās gan ar telpu, gan ar mācības spēku trūkumu. Kā viens, tā otrs no šiem jautājumiem vēl nav atrisināti un fakultātei stāv priekšā vēl grūts cīnīš, galvenām kārtām fakultātes izbūves jautājumā. Gan Saeima ir gribējusi nākt pretī ūniversitātei atvēlēdama budžeta līdzēķļus zemes gabala pirkšanai un vienas ēkas celšanai, bet dažu finanšu viru ietiepības dēļ līdz šim nekas nav iznācis.

Lai gan fakultātes daži institūti un klinikas iekārtojušas Rīgas pilsētai piedrošas telpas, tomēr steidzīgi nepieciešami tikt plašākās un savās telpās. Fakultātei smagi piemeklēta zaudējot nāvē no sava jau tā mazā mācības spēku skaita 2 docentus.

Cerēsim, ka nākošā gadu desmitā, kad Latvija atspīrgs galīgi no kaļa postījumiem un daudzo neražas gadu sekām, arī ūniversitātei varēt tikt pamazām pie savām telpām un beigties viņas sāpju bērna gaitas. Lai Dievs dod Latvijai mieru un labklājību, tad arī valsts būs spējīga dot vajadzīgos līdzēķļus savām augstākām mācības iestādēm, lai tās pienācīgā mērā varētu ne tikai apmācīt, bet arī pētīt.

Veterinār-medicīnas fakultātes dekāns
Docents: V. Brencens.

ipatnējas ierīces pētīšanas darbiem atsevišķas nozarēs, piem., zemes mācības un lauks. chīmijā izmēģinājumu dārziņš un vegetācijas ierīce, rūgšanas tehnoloģijā linu mērcētava, zootehnījā lopu bojšanas telpa ar attiecīgu ierīci, mikrobioloģijā tas pats u. t. t.

Līoti svarīga nozīme ūniversitātes darbā ir viņas saimniecībām, jo še studenti izdarīja savus svarīgākos praktiskos darbus un lielākās daļas diplomdarbu eksperimentālo pusī. Saimniecības ir arī pētījumu vieta mācības spēkiem.

Lauksaimnieku praktiskiem darbiem un novērojumiem visā studiju gaitā ir saimniecība Rīgas tuvumā — Rāmava; galvenai lauksaimnieku praksei ir Vecauces saimniecība. Mežsaimniecība mežkopību praktiskiem darbiem arī atrodas Vecauces, bet dzīves vieta pa prakses laiku Lielauces. Rāmava un Lielauce savu izbūves darbu jau puslidz nobeigušas, bet Vecauces vēl nepieciešami kapitālremonti un arī jaunbūves.

Pie ūniversitātes darbojas kontroles, izmēģinājumu un tīrkultūru staciju, kur pie attiecīgiem kabinetiem un laboratorijām izstrādā tīrkultūras un izdara kontroli sēklām, māksligiem mēsliem, lopbarības līdzēķļiem u. t. t. Pie ūniversitātes darbojas sērumstacija,

kas pagatavo sērumus un potes pret mājkustoju un arī cilveku liptgām slimībām.

Fakultātes bibliotēka bij jāsāk organizēt gluži no jauna, jo attiecīgā daļa no bij. Rīgas polit. institūta bibliotēkas ir kaķa laikā evakuēta uz Krieviju un atpakaļ nav dabūta; tikai maza daļa no mežkopības literātūras kaut kā bij palikusi uz vietas. Tagad fakultātes bibliotēka satur ap 8500 sējumu.

Loti grūts pirmajos gados fakultātei bij telpu jautajums. Sākumā pašā savu telpu nebija; bij atlautas tikai pāris laboratorijas chēmijas fakultātes ēkā, turpat bij jādālās arī ar klausītavām. Bibliotēkai, mācības spēkiem, padomes sēdēm un kanclejai bij tikai viena maza istabīpa. Ar lielām pūlēm, pēc ilgiem sarežģījumiem, fakultāte varēja pāriet uz savām tagadējām telpām tikai 1923. g. rudenī. Telpu trūkums sākumā liela mērā novilcināja fakultātes noorganizēšanu un aizkavēja darbu. Fakultātes institūtiem arvien attīstoties, top jau par jaunu sajūtam telpu trūkums.

Lauksaimniecības zinātnei ir tiešs sakars ar praktisko lauksaimniecību, kas mūsu valsti ir galvenās lauksaimniecības nozare. To lauksaimniecības fakultāte skaidri apzinās; viņas mācības spēki tadēj vienmēr ir uzturējuši kontaktu ar praktiskām lauksaimniecības vajadzībām un prasībām, neno-gaidot kamēr kāds zinātnisks problēms pilnīgi nobries un izkristallizējas, jo dzīve negaida. Ar to varbūt arī izskaidrojas tas, ka liela daļa lauksaimniecības fakultātes mācības spēku darbu ir publicēta ne tāri zinātniskos izdevumos, bet gan lauksaimniecības žurnālos u. t. t., ko lasa praktiskie lauksaimniecības darbinieki.

Septemberi, 1929. g.
Lauksaimniecības fakultātes dekans: P. Kulitans

Jaunas perspektīves.

Katrai tautai ir savi attīstības posmi. Un vienu no tiem parasti mēdz raksturot par šķiru differencešanu. Latvieši šīni zījā vairāk kā piecus gadus simteņus bija zemnieku tauta bez no-teiktām šķiru starpībām. Kontinuitāte starp amatniekiem, laukstrādniekiem un

Zelma Zinaida.

Draugi.

Vejš un vasara nāk preti man pa ceļu,
Es tos satieku un dodu roku.
Tad mēs kopā aizejam pa ceļu —
Es un vasara un vējš pret debess loku.
Es un vasara un vējš pret debess loku
Tā mēs tiekam draugi visi trīs.
Kur kāds dvēslis satiks ziedošu kā koku,
Ari mūs reiz visus ieraudzis.

Zelma Zinaida

* * *

Es bēdām eju pāri lieliem sojiem
Un neliecos, kur sāpes liek.
Kā zeltā dienas deg par asiem ojiem,
Un sirds man atkal gaismā tiek.
Es milu atgūstu kā senu prieku
Un aizmirstu, ka paitet viss.
Kļūst dārgums tas, ko domāju par nieku
Un atmostas, kas bija nomiris.
Es dzīvi redzu zaigojot kā jaunu
Un nesu atkal Dievam upurus.
Es nepiemīnu itneko ar jaunu
Un zemi noskūpstu un cilvēkus.
Es bēdām eju pāri lieliem sojiem
Un ticiu: mani rīts vēl sauks,
Un vejš, kas aizskrien pāri kapu ojiem
Vēl manu mūžu nenotrauks.

Edvarts Tūters.

Vēlejums.

Kas ilgi sāpejīs, to sirds nu mana teic
Lai lasot saprastu jūs to, kas mani vaja.
Es dienas vienmuļas tik' vadu dzīvē šajā
Un tadēj gribas man, lai tās jūs nepie-
veic.

Lai tas, kas jauns ir še un tas, kas
salds kā virāks,
Jums kļūtu pazīstams, ka varat labo
smelt
No akas vins, kur rūgst un daijo gaismā
ceit.—
Ka nākotnē jums cejš par manējo tiek
titrāks.

Dulce et decorum est pro Patria mori

Uz ežīgas galvu liku
Sargāt savu tēviju

Par Latviju kritušie studenti.

Emils Ausmanis
Janis Brenšmidts
Aleksandrs Brože
Eliazars Freidbergs
Alfons Graudiņš
Rudolfs Grinbergs
Nikolajs Grundmanis
Andrejs Kampars
Olgerts Kiršentāls

Jānis Miglavs
Peteris Malitis
Aleksandrs Ozols
Ansis Pelcs
Kārlis Ritters
Gustavs Skalde
Elza Žiglevic
Oskars Ozoliņš
Paulis Kaktiņš

intellektuālisma dzījums un viņa no-nāca pilnīgi Vakareiropas cīvilizācijas (bet ne kultūras) iespādu sfairā. Ja agrāk nacionālā centība pēc izglītības bija izskaidrojama ar nepieciešamību pārspēt vācas un krievus, tad tagad, kad mēs paši esam kungi mūsu dzīmtajā zemē, šīs motīvs atkrita.

Mūsu politiskā dzīvē noteicēju lomu sāka spēlet tas pusinteligēntais slānis, kas agrāk bija pilnīgi padots isto literātu vadībai. No jauna mēs varam nākt pie gadsimteņu vecās atziņas, ka „politikā intellekts vismazāk vajadzīgs“. Zem šī slāņa iespādu ilgus gadus (un varbūt vēl tagad?) atrodas mūsu skolu augstākā vadība, kas cēsas „nepārpūlināt“ skolēnu un aizmirst, kā bija mums jāmācās 20 gadus atpakaļ. Valda pre-zumcīja: visiem jābeidz vidusskola, visiem jāiestājas universitāte, jo mums „jāpāce“ tautas izglītības līmenis. Tik-tālu pareizi: tautas izglītības līmenis ar to tiek pacelts, jeb pareizāk sakot nīvētās, jo skaitliski samazinājas abi pretpōli: analīfētībā un intellektuālie. Rodas jauna šķīra, pēc Vakareiropas parauga, proti: pus-inteligēntās mīeti pilsonība. Starpība tikai tā, ka Vakareiropā šī šķīra rodas ārpus akademijas sienām, bet pie mums ar tās palīdzību.

Tā būtu mūsu universitātes nozīmes mazināšana, ja atzistam, ka viņa nespēj mums dot isto intellektuālo klasi. Tagadējais caurmēra students nav uzskatāms par intelligentu, bet par mietpilsoni. Kā ironija skan man austis kāda mūsu sabiedriskā darbinieka un Latvijas celmlaužā skeptiskie vārdi: „Es pie sevis darbā piejēmu četrus diplomētus tautsaimniekus, bet varu viņus izlietāt darbā vienīgi kā vēstuļu iznēsātājus“ un pastmarku līmētājus!“

Ja mums vairs nav sacensības ar vāciem un krieviem, kā tas bija pirms kāra, tad mums viņa ir jārada tagad pašiem savā starpā. Ja vidusskolas stingriņa nepieauga līdz tādam līmenim, kāds pastāv Vakareiropā, tad nav domājams, ka universitātes aspirantu intellektuālais līmenis uzlabotos. Vakareiropas skolas netiek cieši nespējīgi un slinkie skolēni vienīgi tadēj, ka ir ieverojamu tēvu bērni.

Ja agrāk latviešu korporācijas ir

saimniekiem bija tik liela, ka kaut kādas sociālās augstākās stāvošās šķiras nodibināšanas nebija iespējama. Tikai apmēram simts gadus atpakaļ iesākās latviešu pilsētnieku nodibināšanās. Viņa daja pārvacojās, cita nodibināja strādnieku un sīkpiļsoņu grupējumus. Pēdējie vēl ilgus laikus palika kontakta ar lauciniekiem un par šķirām neizveidojās. Pilsetas strādnieki sāka izjust savu atsevišķo stāvokli tikai t. s. „jaunās strāvas“ un sociāldemokrātiskās propagandas pirmā laikā, 19. gadsimteņa otrā puse izveidojās no studentu aprindām latviešu intelli-gence. Pirmā laikā šīs jēdzieni bija gandrīz pilnīgi identisks ar mietpilsonības jēdzieniem.

Attīstījās „apzinīgais latvisks u mīst“, varēja jau parādīties tādās jokos kā „Latvietis vācu ada“, izcēlās vārdi „kārklu vācietis“ un „puskokalēcejs“ germanizēto latviešu apzīmēšanai. Nacionālā apziņa auga. Katrs latvetis, lai pastāvētu starp intellektuāli augstākām stāvošiem vāciem un krieviem, bija spiests un gribēja sevi izaudzināt. Pašmācība un tālāk izglītošanās bija parastas parādības. Nevar noklusēt, ka daudzi latvieši arī šīni laikmetā vēl pārgāja vācu pusē. Par iemeslu tam bija kultūralā starpība starp latviešu zemniekiem, no kuriem jaunie intellektuālie bija cēlušies, un to vācu pilsonības atmosfāru, kādā viņi bieži apgrozījās.

Latviešu tauta nevarēja tik atri iz-

sekot jaunajām civilizācijas prasībām, kādas uzstādīja pirmie latvju literāti. Noslikt „atpakaļ“ zemnieciskās vienkāršas parašās tie negribēja un... jēma vācu sievas. Šīt laikā „Kaupīn“ palika par „Graefenfels“iem, „Ozoli“ par „Eichē“m, „Kalniņi“ par „Berg“iem. Daudz gāja zuduma jauno spēku un, tas bija tas sāpigākais, radās pirmā plāna starp zemniekiem un jauniem pilsētās latviešiem. Neilgu laiku (no 70.–90. gadiem) kā tilts viņu starpā pastāvēja pagastu un draudžu skolotāji un lauku ārsti un mācītāji. Pārkrievības laikmets galīgi iznīcināja jauno lauku intelligenci un viņu vēl tagad nav sasniegusi toreizējo līmeni.

Tātā laikā krievu intelligēnci Isu laiku bija liels un svētīgs iespāds uz Pēterpils un Maskavas latviešiem. Šeit tieši, tālumā no dzīmītas zemes, izauga neiela, bet intellektuāli augstu vērtējama pilsonības grupa, ko nenomāca Rīgas latviešu šaurās intereses. Sie Pēterpils un Maskavas latvieši izveidojās par kosmopolītiski plaša vēriena cilvēkiem ar Joti dzīju intellektu... un izvirta lielākā daļa, kad bija jāpie-mērojās Latvijas apstākļiem.

Pēckāja gadi ar savu anormālo psi-chozi neatļāva mums tuvāk ieskatīties mūsu intelligenci veidotājos spēkos. Tagad tas drizāk iespējams. Pastāv tiesīs atteikties no ikkatra krievu iespāda un pagriezt visu kultūralo dzīvi uz Vakareiropas pusē. Bet līdz ar to mūsu jaunatnei gāja secen krievu

tomēr šīs tas var notikt. Neesmu kronikis un kronikas nav man pat pie rokas, un tomēr varu šo to jaunu stāstīt. Bij laiki, kad nebija ne konkursu ne kontroles, bij laiki, kad beigušais bija balts zvirbulis. Bija un izbija. Ieradas kontrole, uzbruka konkursi un baltie zvirbuli palika pelēki. Bij laiki, kad centrā bij valdnieks, bet pazuda draugi un radi. „Patria“ aizlaidas lapas. Tēmēja un šāva korporejiem līdz bisi iemeta krūmos, padevās gūstā un pār-kristījās naidnieku tīcībā. Izdzēra kausu un rapiere pacēla pret bijušo draugu.

Bij laiki, kad pazina visus pēc krāsām. Tagad ne gala, ne sākuma nav vairs sim krāsu mežam. Bij laiki, kad drudzīmai viņas cēlās un auga ka sēnes pēc rudeņa lietus, bet kroni visam tam uzlika četrkrāsu pāvi. Nicina viņi „buršus“, bet tērpas to spalvām un kāpus ved tikai dēļ krāsām.

Bij laiki, kad studentem bij kur likties. Burši pie sevis nejēma, bet krāsas tām gribējās. Spieda un izspieda sev krāsas un „cirķelus“, kopēja viriešu komangus un uzcelā degunus gaisā. Noteica, cik jābūt kleitām, kurā kino var sēdēt un cik liela paka apkauno krāsneses godu.

Bij laiki, kad lekciju grāmatipu par velti deva un studentkarte naudu nemaksāja. Bij laiks, kad lētāki maksāja studijas un mazākā bij summa kvites muguras pusē. Nesen vēl bij brīdis, kad noliedzām bundzās un „ubagu būšanu“. Daudz kas ir bijis, daudz aiz-mirsts, daudz pagājis nemanīts gājām, kas būs uz priekšu, to skatīties paši.

Klībjāns.

Par „alus kausu“ tradīcijām un „studentu dziesmām“.

Dažu Vācijas appabalu „Lauku noteikumos“ no 1649. g. ir atsevišķas nodaļas „Alus noteikumiem“, kas šīi zījā atgādina dažus studentu t. s. korporāciju „komangus“. Pēc „alus noteikumiem“: tas, kas muļķojās alu iz-

tecinādams un pārlēja pāri, bij pie-ests spāts par pūsmucu. Kas „taisija skandalu“ tam tāpat vajadzēja „uzstellē“ pūsmucu. Kauslis un dzē-rājs, kas bez prāta izlaistīja alu, bija piespīests no jauna pildīt iztukšoto mūcu. Vispār šajos noteikumos ne mazums humora, tāpat — kā foto logu varonīgajās studentu pozās ar alus kausiem uz mucīnām sēzot, ar rapieriem un bez viņiem.

Pirmskaņa mietpilsoniskais sentiments vēl arvieni stiprs. Pat akademiskā jaunatne nespēj no tā atsvabināties.

„Par alu un tautiskām dziesmām“ plaši izrakstījies no Frankfurtes Mariss Vētra, cik Joti apkauno un cik nepie-dienīgas šīs vācu krogū dziesmas mūsu stud. jaunatnei. Bet vai viņu dziedātāji zina, kas šīs dziesmas darinājis un cik maz viņām sakaru ar akade-misko dzīvi? —

Pa lielākai daļai t. s. „studentu dziesmas“ ir lokalizējumi, vai pārdarīnājumi. Ne vācu studentu viņas ra-ditas. Viņas gan ir buršu dziesmas, bet ne — buršu studentu, bet — „cunfts“ buršu dziesmas. No „cunfts“ jeb zellu arodsavientābām pagājušā gadu simtenu sākumā vācu studenti topošām korporācijām pat savas alus tradīcijas pārjēma. „Cunfts“ šīs dziesmas ienesa klejotāji burši (zellji), jo pēc „cunfts“ likumiem katram zellim, pirms viņu izveda par meistarū, bija jānoklejo pa Vācijas pilsētām, strādājot pārmaiņas pie dažādiem uz-jēmējiem. Darba dabūšana bijusi loti viegla. Ieejot jauna pilsētā buršam vajadzējis reģistrēties turienes zellu biedrība un attiecīgā „cunfts“.

Jemot vērā klejotāju zellu psichologiju un pastāvīgo kontaktu ar plašākām tautas masām, radās t. s. buršu dziesmas, kuras vēlāk pārjēma studentu buršniecības. Dziesma dod noskaņu. Noskaņa rada psichologiju. Un psichologija iezmīne cilvēka rīcības veidu. Ja latvju sabiedrība ir atsvabinājusies no krievu

Desmit gadi, tas tāds laicīš, kuřā

devušas mūsu tautai loti daudz un radījušas mūsu literātu un intelligences aprindas (es šīnī zinā pilnīgi piekrītu red. Dauges rakstam š. g. 30. augustā „Latvī”, tad tagad redzams pilnīgi pretējais. Intellektuālo korporeļu skaits ir patiesi neliels un lielākā tiesa ir tas pelēkais vidusmērs, kam ārējās spidošās formas un labie sakari ir vajadzīgi, lai druskai aizsegta iekšējo tukšumu un vēlāk sevi ierindotu pseidointelligences rindās. Katrā vecāko korporāciju izcila filistra priekšā katrs nojems cepuri, bet tas nevar būt par iemeslu neatztīt latvju korporāciju obskuranismu veicinošo nozīmi. Ja agrāk, un, varbūt, arī kādreibs briesmu brīdi, korporācijām nacionālisms būs par viņu ideju, tad tagad viņiem nav nekādas (to arī netieši atzīst red. Dauge un A. Bergst). Visu viņu pāstāvēšana ir apgajota diviem vācu izteicieniem: „Es bleibe beim Alten!” un „Wollen wir weiter wursteln!” Balsis par korporāciju bezidejibū un aplamām audzināšanas metodēm pagājušā mācības gadā bija parādījušās arī no filistru puses un domas par jaunas idejas iedevānu korporācijās, cēramīs, ka tiks arī izteiktas turpmāk pašas korporācijās.

Vienīgās studentu organizācijas, kas starp saviem centieniem pirmo vietu ir devušas „zinātnieki” ir latvju vienotnes, kas par savu galveno mērķi ir spraudušas intellektuālu personību izaudzināšanu. Vienotnes neiziet tautās pat tik bieži kā korporācijas, jo apzinās, ka plašās masās intellektuālie domi biedri nav meklējami, kamēr korporācijas sākušas pielietot jaunu paņemēju pirmā aspirantu eksaminācijas dienā kādā rīta laikrakstā ievietat plašu „agācijas” rakstu.

Neviens nevarēs celt nekādus iebildumus pret pusintelligentās mētpilsonības nodibināšanos, jo tā ir parasta un dabiska parādība katra tautas šķiru diferencēšanās procesā, bet mums jāpielietā visi līdzēki, lai uz šīs parādības rēķina neciestu mūsu intellektuālā virskārtā. P. piem. Vācijas augstais izglītības līmenis izskaidrojams ar skaitliski lielo pusintelligento mētpilsonību, bet garīgā dzīvē vadītā lomu spēle tur skaitliski daudz niecīgākā intelligence, kas rekrutējas no literātu un akademiski izglītoto persoņu aprindām.

Latvijas Universitātei jāizaudzina intellektuālā virskārtā, bet ne skaitliski daudzās viduvējības!

Sīni vietā es gribētu minēt doc. Albertu vārdus: „Jūs, studenti, pirmām kārtām, esiet studenti un Jums jāinteresējas par studijām ne tikai liecot eksamenus, bet strādājot arīp tam savā nozarē pie sevis — tājākizglītīšanas, — un pēc tam jūs variet būt par ierēdjiem un sabiedriskiem darbiniekim, bet šie darbi nedrīkst jūs aizkavēt studijās”. Bruno Spilva.

plostienku dziesmām, tad pienācis laiks stud. jaunatnei vilti svītru pāri vācu „zeļļu” krogus dziesmām.

Abstinentus.

Vispasaules kristīgo studentu savienību Federācija.

(Beigas).

Federācija spēj atrast sev lielus uzdevumus un viņus arī veikt ne tik daudz tādēļ, ka viņa priekšzīmīgi organizēta, bet pateicoties spējīgiem vadītājiem, izcilus personībām, kas stāv viņas priekšgalā. Godam jāmin Federācijas pirmsākums sekretārs Džons Mots, kas strādājis pēc tam Federācijas priekšsēdētāja amatā 25 gadi. Viņa personā Dievs bija Federācijai dāvājis isto vadoni.

Un Federācijas eksistencei un darbam tik ilgi būs attaisnojums, cik viņa strādās radošo darbu, pašķirot jaunus ceļus. Tā viņa pirmā sāka piegriezt vērību studentiem — arzemniekiem, un it sevišķi austrumniekiem. Tagad to dara arī visas valdības. Kāda tam nozīme, rāda fakti, ka no pieciem Kinās valdības ministriem pašlaik četri ir, kas ir studējuši Eiropā, izglītības ministrs piem. Vācijā. No pēdīgām deviņām General — Komitejas sēdēm četras norūtētas austrumos. Tokio (1907.), Konstantinopole (1911.), Pekinā (1920.) un Mysore (Indija 1928. g.).

Studējošai jaunatnei

uz visiem fotografiskiem darbiem cenas pazeminātas. Arī svētdienas atverīta. Tājār. 26553
K. ILTNER'S
Brīvības ielā 3, sēta.

Sākot jaunu mācības gadu.

Mums ir trīs augstskolas; universitāte, konservatorija un mākslas akademija. Pirmā šo mēnesi svinēs 10 gadu pastāvēšanas svētkus. Arī konservatorija šogad atskaitīsies uz 10 pavadītiem mācības gadiem. Daudz padarīts, daudz sasniegts un izveidots. Universitātē jau devusi veselu rindu akademiski izglītotu cilvēku, konservatorija — mākslinieku, gan izpildītāju, gan radītāju. Pēdējā mākslinieku, gleznotājus. Tas viss, protams, jauki, svētīgs, nenoliedzami svētīgs darbs. Bet viens kas gan atstāts novārtā, tas ir sabiedriskā pašaudzināšana, pašdarbība. Nezinu, kas še būtu vairojams. Ne jau nu mācības iestādes kā tādas. Vai te nebūtu darbs atsevišķo mācības iestāžu (fūniv., kons. un akad.) audzēķu padomēm kā pirmajām, kas vārētu sākt šo svētīgo tuvināšanas darbu? Desmit gadu jau pagājuši, bet cik maz mēs zinam viens par otru, cik savstarpēji sveši un tāli mēs esam! — Bet visi tak mēs kalpojam vienam. Vienalga kas tas arī būtu vai zinātnieks, vai mākslinieks. Visi mēs kalpojam augstākai gara kultūrai, labākai nākotnei. Savas tautas un valsts labākai nākotnei.

Mums uzticēts šis darbs. Parādīsim arī, ka esam viņa cienīgi. Kopējiem, vienotiem spēkiem tikai būs panākumi. Iesim kopā, strādāsim, atgūsim novākotēto. Salauzīsim veco iedomības un aizsprēdumā žogu, kas mūs šķirā līdz šim kopējā darbā.

Ceru, ka nākošajos desmit gados svētīsim ne tikai augstskolu pastāvēšanas svētkus, bet varēsim atskaitīties uz kopdarbības, pašaudzināšanas lielā svētīgā darba panākumiem.

Latv. konservat. audz. P. K.

Fiziskā audzināšana un sports Latvijas Universitātē.

Atskatoties uz L. Universitātes 10 gadiem, resumējot paveikto darbu dažādās nozarēs un vejoties nākotnes perspektīvēs nevar pāriet gārām arī fiziskās audzināšanas laukam; jo sevišķi tagad, kad viņa, likvidējoties L. U. Akadēmiskai sporta biedrībai, beidzies personīgās uzņēmības posms un to nēmusi savā ziņā Studentu Padome, tā atzīstot fiziskās audzināšanas lielo nozīmi.

Jau pirms lielā pasaules kāja Rīgas

Federācija nodomājusi celt Vīne studentiem — arzemniekiem studentu namu un Genē otru studentu namu. Bet namu celšana nav galvenais. Mūsu dienās atkal liela vajadzība un prasība pēc lielām personībām. Kaut nākut atkal pravieši, kas dotu studentu dzīvei un darbam istu un pareizu virzieni! Federācijas mērķi jau tik ilgu laiku izrādiņšies par derīgiem, ka nekad nebūs tāda laikmeta, kur Federācijas sprausītie mērķi varētu novest uz maldu ceļiem. Lai nāk vadoņi, kas paļāvībā uz Dievu panāktu vairāk, kā līdz šim panākts, turoties pie Federācijas mērķiem:

a) Apvienot visus tos studentus, kas vēlas sekot Jēzum Kristum, kā savam Pestītājam un Kungam. Apvienot visus tos, kas no brīvas gribas un savstarpējās cienības vēlētos studēt evangēliju, lai tur meklētu sava vajadzīgā spēka un dzīvības avotu.

b) Sagatavot studentus dažāda veida sabiedriskam, resp. reliģiskam darbam, kas veicinātu Dieva valstības izplatiņas zemes virsū.

c) Strādāt pie studentu sociālās un morāliskās dzīves uzlabošanas.

d) Nostiprināt draudzīgas attiecības visu zemu studentu starpā un strādāt tautu tuvināšanas labā, lūkojot nostādīt starptautiskās attiecības uz Kristus sludinātās mācības pamata.

Politehniskā institūtā studējošo starpā bija dzīva interese par sportu; notika pat politiķu, meistarsacīkstes un studentu vidū bija daudz pažīstamu sportistu. Tomēr akademiskas sporta organizācijas nepastāvēja.

Pasaules karš šo sportistu saimi izklidināja. Daudzi no viņiem darbojās aktīvi sporta dzīvē latvju strēlnieku pulkos un vēlāk nacionālās armijas vienībās. Daudzi nolika savas galvas kaujas laukos.

Dāļa atgriezās un turpināja studijas Latvijas Universitātē. Uz bijušo kājaviru sportistu A. Sietnieku un V. Jančavu u. c. ierosinājumu 1922. g. nodibinājās L. U. Akademiskā sporta biedrība. Biedru skaits arī sasniedza pāris simtu. Vispārīgos vilcienos darbības principi bija tādi pat kā citās sporta biedrībās, tomēr ipatnējie apstākļi to novirzīja citās sliedes. Līdzējūtrūkums, neraugoties uz Universitātes pabalstiem, neļāva izveidot daudzas sporta nozares. Labākie sportisti studenti iestājās citās sporta biedrībās, kas nežēloja līdzējūs rekordsportam. Biedrība mazāk rikoja sacīkstes, vairāk laika ziedoja vingrošanai un ekskursijām. Sevišķi atzīmējami slēpotāju izbraukumi uz Cēsu apkārti u. c. Vispār biedrībai lieli nopelnī skaistā un veselīgā slēpošanas sporta popularizēšanā. Ar labiem panākumiem darbojās plastikas un boksa sekcijas, drīz iznika fudbola sekcija.

Biedrība caur Stud. Padomi stājās sakaros arī ar kaimiņu valšķ studentiem un 1923. g. rudenī Tērbata piedalījās I. Baltijas valšķ studentu olimpiāde, pieaicinot arī citu biedrību latvju stud. sportistus.

1924. g. rudenī biedrība sarikoja II. Baltijas v. stud. olimpiādi Rīgā. Dalību nēma igaunu, poļu un latvju studenti. Parallelē sacīkstēm kongresos panāca kaimiņu sporta dzīves lielāku saskaņošanu. Noturētas vairākas hokeja sacīkstes starp Latvijas un Igaunijas studentiem.

Universitātes pabalstīta biedrība kopā ar vidusskolām, pēc tam, kad katra par sevi bij cietušas neveiksni, izbūvēja Esplanādē plašu slidotavu, tā veicinot slidošanas sporta izplatīšanos plašās skolu u. c. jaunatnes masās.

Biedrība joti daudz darījusi daiļslidošanas laukā, kur sevišķi nopelnī kom. E. Paeglem un E. Tubelim. Sevišķu interesē par šo sportu modināja čēku stud. daiļslidotāju brāļu Sīlīva viesošanās 1926. g. un kursi 1928. g.

1926. g. (25. martā) pie Stud. Padomes nodibinājās sporta komisija. Sāka domāt par plašāku fiziskās audzināšanas izveidošanu pie Universitātes. Tomēr radās daudzas grūtības, jo fiziskā audz. mācības spēku starpā bij joti nepopulāra. Komisijas locekļi uzskatīja par savu uzdevumu ārējo attiecību noregulēšanu, atstājot pašu sporta dzīves organizēšanu Akad. sporta biedrības rokās. Laiks pagāja izstrādājot statūtus un instrukcijas. Enerģiskās sporta kom. sāka darboties 1928. g.

Uz Akad. sporta b-bas ierosinājumu, tā novērtētu paralellismu panāca principāli vienošanos ar sporta kom. par apvienošanos.

Kā Akad. Sporta biedrība, tā sporta kom. vairākkārtīgi meiņināja panākt noteiktas summas universitātes budžetā fiziskās audz. instruktora vai direktora algošanai u. c. Tomēr saeīmas budžetu komisija tās arī vēlāk sāka ievērtēt fiziskās audzināšanas nozīmi. Pie mums vēl nepopulāra doma par obligatoriskas fiziskās audz. ievedīšanu visiem studentiem, kā to darījuši Vācijas studenti uz pašu iniciatīvi jau 1922. g. Göttingenā un Erlangenā kongresos atzīmējami lieli nozīmi rakstura audzināšanā un tautas veselības un dzīvā spēka saglabāšanā. Lai radītu lietas pareizību izpratni studentu masās, nepieciešams fiziskās audzināšanas jautājumus apskatīt lekcijās. Nebūtu agri nodibināt pat fiziskās audzināšanas fakultāti, nemaz nerunājot par sen projektēto, bet līdz šim noraidīto fiz. audz. direktora posteni. Daudz runā un raksta par to, ka sports Latvijā iegājis nepareizās sliedes. Tur vairojams labi sagatavotu darbinieku trūkums. Dodiet līdz ar akademisko izglītību nākošiem skolotājiem, ārstiem, juristiem arī labas zināšanas par fiz. audz. un sportu, tas būs visradikālākais līdzeklis kā izskaušt visu kaitīgo un pārmērīgo, jo no viņiem komplektēsies nākošie jaunatnes audzinātāji un biedrību darbinieki. Tad izzudis arī nelabvēli, kas aiz sporta pārmērībām nerēdz pozitīvā un nosoda to raksturojot ar kļūdām pašu lietas būtību. Stājoties pie šī darba pietiekoši izglītītiem darbiniekiem kļūdas izskaidus un pārmetumi paši no sevis atkritīs.

Laiks sekot citu zemju labai priekšzīmei.

A. Nusberg.

Studējošas jaunatnes ievērībā.

Nepatīcināta tagadīs ievērojamā psichologa E. Sprangerā grāmata

Jaunatnes psicholoģija,

tulk. M. Liepiņa

kas plaši noskaidro tagadīs kultūras cilvēces attīstības jautājumus. Tā nepieciešama katram studentam, kas grib dzījāk izprast sevi un savu apkārti.

Satura: Jaunības psicholoģijas raksturojuma meiņinājums. Jaunību fantazijas dzīve un fantazijas darbība. Jaunību erotika. Jaunību seksuālās dzīves psicholoģija. Erotikas un seksuālītātes sakarība. Jaunību ieaugšana sabiedrībā. Jaunību tūkumiskā attīstība. Jaunību tiesiskā apziņa. Jaunību un politika. Jaunību un arī. Zināšanas un pasaules uzskats jaunību dzīvē. Jaunību religiozitātes attīstība. Jaunību dzīves izjūtas tipi.

Grāmata maksā Ls 5.50

un tā dabūjama vairumā manās grāmatā pārdotavās Rīgā, Marijas ielā 2, pie dzelz. stac. Rīga I. un Kurmanova ielā 18.

A. Jessens.

šānas formālu iemeslu dēļ nebija iešķējama.

Vasarā darbojās ar labiem panākumiem sporta spēju kom. šachs un sevišķi vieglatletikas nozare ving. skol. A. Lukstiņa vadībā. Ar 1929/30 māc. gadu nolemts ievest fiziskās audzināšanas kartīnu un izvest visu studentu medicinisku izmeklēšanu un fizisko sasniegumu pārbaudi. Nodarbošanos fiziskās audzināšanas grupās nems vērā pie atsvabināšanas no lekciju naudas un stipendiju piešķiršanas. Lai ziemā sekmīgi varētu darboties liels grupu skaits, jāsarako grupu vadītāju kursi.

Maza saujiņa uzņēmigu sportistu iestākā šo lielo darbu un atrada atbalsi vienā studentu daļā un studentu pārstāvjos. Tas tomēr nenozīmē, ka jau visa mūsu lielā studentu saime pareizi novērtētu fiziskās audzināšanas nozīmi. Pie mums vēl nepopulāra doma par obligatoriskas fiziskās audz. ievedīšanu visiem studentiem, kā to darījuši Vācijas studenti uz pašu iniciatīvi jau 1922. g. Göttingenā un Erlangenā kongresos atzīmējami lieli nozīmi rakstura audzināšanā un tautas veselības un dzīvā spēka saglabāšanā. Lai radītu lietas pareizību izpratni studentu masās, nepieciešams fiziskās audzināšanas jautājumus apskatīt lekcijās. Nebūtu agri nodibināt pat fiziskās audzināšanas fakultāti, nemaz nerunājot par sen projektēto, bet līdz šim noraidīto fiz. audz. direktora posteni. Daudz runā un raksta par to, ka sports Latvijā iegājis nepareizās sliedes.

mēchaniskās un elektrotehniskās fakultātēm ir arī fakultātes, kurās var iegūt zināšanas tiesu būvēm un kalnraktuju darbam.

Portugalē ir arī lauksaimniecības institūts ar joti labiem mācības spēkiem, daudzas tirdzniecības augstskolas, medicīniski-veterinārā akademijā, kāja skola un jūrniecības akademijā.

Portugales universitātu studentiem nav tik daudz brīva laika, kā to mēs redzam pie vācu studentiem. Ar to tad arī izskaidrojams studentu savienību (korporāciju) trūkums. ļoti lielu lomu spēlē arī studentu vecums. Portugales students ir caurmērā 16 gadus vecs, kad tas iestājas augstskolā. Še mācības gaitai ir skolas raksturs. Katram mācības gadam ir stingri noteikts mācības plāns. Katra mācības gada beigās jāizturi pārbaudījums. Pēdējais pārbaudījums ir tad mēchaniski jau arī gala pārbaudījums (licentiatā pārbauju m.s.)

Pāriet no vienas augstskolas otrā students nevar. Tā visu savu studiju laiku tas paliek pie vienas universitātes.

Kas attiecas uz stipendijām, tad tās kopš dažiem gadiem var izsniegt katrā universitātē.

Portugales universitātēs nav gandrīz neviens ārzemnieku studenta, izņemot brazīliešus, kurius ar portugāļiem vieno tādniecīgas saites. Ārzemnieku uztņemšanai augstskolas neliek nekādus šķēršļus, pat lekciju naudu students-ārzemnieks maksā tādos pašos apmēros, kā vietējais. Aspirantam — ārzemniekam jāizturi tikai pārbaudījums portugāļu valodā. Dzīve Portugale, pateicoties labvēlīgam klimatam ir vispārīgi lēta.

Pēdēja laikā Portugalē manāma dzīva emigrācija uz Afrikas kolonijām, kuri atvejas plašā darba lauks izglītotiem un centrigiem jauniem cilvēkiem. Vispārīgi cukura un gumijas plantācijas A n g o l ā (?) meklē darba spēku. Ārzemnieku emigrācija Portugalē nav ierobežota. Emigrantam jāuzrāda tikai vietējā konsula izdotā apliecība (Führungszeugnis), ka viņš ir morāliski ziņā nevainojams un ka tas ar politiku nenodarbosies.

Portugāju tauta ar šādu, jau no seniem laikiem pasaulei pazīstamo augsto kultūru iet pretīm jauniem saņiegumiem jūrniecībā, technikā un literatūrā.

Un visos laikos Portugalē valdis iecietība un kultūra un lielākā vienīsmilība pret katru. Es joti priecatos, ja Latv. universitātes studenti, mākslas akademijas un konservatorijas audzēknji pie gadijuma apciemotu Portugali. Vietējās organizācijas ar prieku apsveiktu savus latviešu kollēgus. Sis apciemojums dotu latviešiem nevien lespēju iepazīties ar daudziem interesantiem vēsturiskiem piemiņējumiem, bet tuvinātu tos arī portugāju tautai.

D. Brakmans,
Portugales konsuls Latvija.

Paskaidrojums par studiju apstākļiem Austrijā.

Latvijas studentu biedrība Austrijā lūdz mūs ievietot sekošu paskaidrojumu:

Austrijā darbojas sekošas labi nosādītas augstakās mācības iestādes: Vinē — Universitāte, Techniskā augstskola, Augstskola pasaules tirdzniecībai, Agrīktūras augstskola, Konsulārakademija, Mākslas akademija, Mūzikas un skatuves mākslas akademija, Veterinārā augstskola, Paidagogiskais institūts; Gracā — Universitāte un Techniskā augstskola, Innsbrukā — Universitāte un Leobena — Kalniženeru akademija. Uzņemšana visās augstskolās notiek bez konkursa pārbaudījumiem un nekādi iepāsi ierobežojumi Latvijas pilsoņiem nepastāv. Iestājoties jāēsniedz lūgumraksts ar pievienotu gaivības apliecibu, dzīmšanas apliecibu un pases norakstu notariāli apstiprinātā vācu tulkojumā. Latvijas universitātē noklausito sēmestrū iestājoties izlej katrā atsevišķā gadījumā dekanāts un kāja klausības atlīkšanas ziņā Austrijas augstskolu studenti ir pielidzināti Latvijas universitātes studentiem. Sēmestrū sākums caurmērā 1. oktobrī 1. maijā, beigas ap 15. jūliju. Austrijas augstskolās šogad studē jau ap 100 Latvijas pilsoņu. Lai gan dzīve Austrijā ir lečāka par citām Vakareiropas valstīm,

"Bella" ir jauns Rūtenberga izcilus labuma papiross, gaužam greznā iesaiņojumā!

**20 par 52 sant.
10 " 26 "**

tomēr dzīvoklim un uzturam studentam jārēkina no 150—180 latu mēnesi.

Tuvākas ziņas pieprasīmas Latvijas studentu biedrībai Austrijā adr. Wien I. Kärtnerring 3, Latvijas konsulatā. Rīga: E. Veilands, Dzīvojama ielā № 20 dz. 2. Rīga: H. Vevere, Skolas ielā № 25 dz. 28.

Iss skats pār akademiskās dzīves notikumiem ārzemēs.

Polija.

Kā jau lasītājam būs ziņās, Polijas studentu pasaule pastāv no divām naidīgām grupām: vienā pusē — poļu studenti un otrā — minoritātu, galvenām kārtām ebreji un ukrainieši. Abām pusēm ir naids un tik degošs, ka tas ir izvērtēs gandrīz par galveno Polijas akademiskās dzīves faktoru. Pagājušā gada novembrī Lvovā pojū studenti sartkoja ukrainiešu kautiņu ar asīpāniem ielas cīņu skatiem. Vairākus nogalināja un ievainoja. Ukraineši to nav aizmirsusi vēl līdz šai dienai un meklēdamī gandarījumu ir griezušies pie visas kultūrlās pasaules ar līgumā pēc morāliska balsta. Ukrainiešu studentu centrālā apvientība (Cesus) ir izlaidusi rakstu vācu, franču, angļu un ukrainiešu valodās ar sīku 1928. g. novembra notikumu un vispārējās pojū studentu taktikas aprakstu. Iepazīstoties ar to rodas jautājums, vai tiešām tie ir studenti, kas nododas tik rupjām nādam, lai ar to aizstāvētu savas nacionālās intereses?

Vācija.

Par Vācijas studentu dzives šīs vasaras svarīgāko notikumu varētu minēt š. g. 28. jūniju, saukto „protesta dienu“. Šī dienā visi vācu studenti sartkoja vispārēju protestu 10 gadu atpakaļ noslēgtā Versalas miera līguma 231. pantam, kas uzlikā Vācijai pasaules kāja reparāciju pienākumus.

Studentu nama ideja Vācijā ir gan drīz tiktā no iestābas kā mums. Šīs vasarā pabeidza būvēt vienu no pirmajiem Vācijas studentu namiem un tas piedēja Braunšveigas technisko augstskolu studentiem. Viņš nav jaunāvēts. Jaunā studentu nama pārreizejē iepāšnieki tikuši pie tā, pateicoties Braunšveigas pilsopiem, kas namu studentiem uzdāvājuši.

Sveice.

Šveices studenti, kas pa lielākai daļai pēc Vācijas parauga ir grupējušies korporācijas, pašlaik visvairāk uztraucas par Šveices nacionālpadomes pēdējo lēmumu — izskaust studentu menzuras un arī vispār divkaujas. Pašlaik ar valdības rīkojumu tās aizliegtas un rīkojuma pārkāpējiem paredzēts stingrs cietuma sods.

Krievija.

Padomju valdība nolēmusi militārizēt savas universitātes un augstskolas.

Katrā augstskolā ir iecelts savs militārais direktors un vairāki profesori. Visiem studentiem uzlikts par pienākumu apmeklēt militāros priekšslājumus, kuŗu katrā augstskola ir ap 50 mācības gadā. Viss militārās izglītības kurss ir izjemams 4 gados. Bez priekšslājumu apmeklēšanas katram studentam ir 4. mācības gada laikā jāpavada 12 nedēļas militārās nomētnes iepazīstoties praktiski ar kāja mākslu. Beidzot augstskolu katram studentam ir jāizturi arī militārais pārbaudījums, pēc kura tas sagrem aplieciņu ar sekošām priekšrocībām: pēc ieesaušanas armijā katrais no tiem var izvēlēties savai izglītībai piemērotu ūķi; pēc trīs mēnešu dienesta viņi iegūst virsnieku vietas izpildītāja tituli un kāja klausības laika samazinājumu sauszemes armijā uz 1/2 gadu un flotē uz 1 gadu. Personas, kas nevēlas minētās priekšrocības izmantot ierindo armijā kā rekrutus. Padomju valdība ar šādu augstskolu militārizēšanu cer panākt sarkanās armijas nostiprināšanu.

Lielākās universitātes pasaule.

Vislielākā universitāte pasaulei ir Columbia universitāte Nujorkā, kurā skaitās vairāk kā 32000 klausītāju. Otrā vietā stāv Parizes universitāte ar 22000 apmeklētājiem un pēc tam seko jaunākā Amerikas universitātes, to starpā arī katoļu universitāte Montrēlā, (Kanādā). Eiropā pēc Parizes universitātes lielākā ir Berlīne ar 12000 studentu, pēc tam Bukarestas — 11000, Maskavas — 10500, Vīnes 10000, Münchene ap 8000 un c.

Kā redzams, tad Latvijas universitāte, ar saviem 7617 studentiem, pēdejā skaitā ziņā drīz varēs sacensties ar vecākām Eiropas universitātēm.

Māksla.

Nacionālais teātris.

Františeka Langera komēdiju „Kamielis caur adatas aci“, nevar pieskaitīt pie literātūras sēdevīriem. Tas ir viduvējs darbs, kurš skaitītājū var saistīt tikai tīk tīgī, kamēr viņš to redz, bet atzīmētās līdz ko mēs atstājam teātri.

„Kamielis“ ir joti liela līdzība ar „Baznīcas žurku“ un no pēdējās viņš atšķiras kā arī robustākumā tipu zīmējumiem, un garlaicīgāku spēli. Visa komēdija sastāv no fragmentiem un skīcīnām, tāpēc, laikam, arī kopiespādis nav parliecināšs. No aktieriem jāzīmē Lejīns, kuram šoreiz biji vairāk jakluse, nekā jārunā, bet klusēšana esot māksla, un to Lejīns jo spidoši pierādīja. Anta Klints, kā liekas, nebija vēl labi ledzīvojies Zuskas lomā, un tāpēc, nakošās izlades no viņas varēs gaidīt vēl vairāk.

Amīzanti biji Parpīckis un Zarīgs.

Dailēs teātris.

Dailēs teātris bieži sniedz izvēletas lugas, kuriem pašām par sevi ir diezgan maza vērtība, bet ja tās gūst parakumus, tad tikai pateicoties inscenējumiem un aktieru spelei. Tas pats jāsaka arī par Goldoni „Vēdeklī“. Kaut arī Goldoni pazīstams kā veikls komēdiju rakstītājs, taču par „Vēdeklī“ to nevar teikt. Ja uz skatuves nebūta Bramberges un Mitrēvica, to varētu saukt pat par garlaicigu. Atzinību piederības arī Veicam, Mikelsonam un Žībalam.

Ne visai apsveicams jaunievedums, skatuvi turēt visu laiku atsegūtu. Tas mazina teātrismu un reize ar to arī kopiespādis paliek balāks. Rūd. Prūsīs.

Preses apskats.

Berliner Tageblatt, konstatēdama pēdēja laiku vācu korporāciju negatīvo lomu sabiedrīs dzīvē, norāda, ka vācu stud. jaunatnei sāk novērsties kā no korporācijām, tā arī no viņu vadītās ūčinīstikas „Deutsche Studentenschaft.“ kurā pāris gadu atpakaļ skaitījās 115 000 dalībnieku, tagad — neplīni 40 000.

E pocha*

poļu valdības oficiоз veltījis gājāku rakstu poļu korporācijām, kurā atzīmēts, ka viņš dibinājis zem stipra vācu iespādī. Rīga un Terbatā, 1897. gadā no sām pīsētām korporācijām pārcēja savu darbību uz Polliju, radot asu antagonismu starp pārējiem studentiem un korporācijām. Poļu korporāciju attiecības pret vācu valdībi vienmēr ir bijušas lojalas. Nikolajā II. viesošanās laikā Vāršavā poļu korporācijas ar karogiem piedāļas cara godināšanā. Neatkarīgā Polija korporācijas pret jauno demokrātiju ieņēmušas opozīcionalu taktiku, liela mēra tuvinājoties kleriku aprindām. Šās taktikas rezultāti paspēja izspaušties kā korporāciju iekšēja dzīve, tā dažādos nozēlojamos incidentos ar pārējo sabiedrību. „Epoche“ raksts nobeļdzas vārdiem: — Mes noteikti pārīcīnāt, ka mūsu valdība, kas tikuši galā ar dažādam organizācijām, revīdes korporāciju komandus un noteikta kārtā pateiks: „Stāvi.“

Latvija

bij. redaktors H. Asars. Taisnība* raksta: — Kādi pazīstami sabiedrīski darbinieki parādīja latvju zemniekiem līdzīgu listu, savas

mājas iepirkot un izmaksāt, sugas lopus iecaudzēt, bērnus izskolot u. t. t. Bet „pazīstami sabiedrīski darbinieki“ un advokāti gan jau Maneseina revīzijas laikos prata zemniekus cīpti, vēlākos gados iesmerēt Krievijas arklis par Saka arklīem, Krievijas aboliģa sēklas par pašu un ūdens izskalotus superlotus par pīlnīvētīgiem un kā pēdējos gados „pazīstami sabiedrīski darbinieki“ ir pratuši zemniekus apšāukt un valsti apzagti, tas visiem zināms. Kas tie par „pazīstamiem sab. darbiniekiem“? Viens līdzeklis ir tas, ka iegāst aviāžniekus par draugiem, vai pats dabon savā rokās kādu laikrakstu. Un ir arī tādi sab. darbinieki, kas paši sacer sev slavas rakstus un piesūta tos draudzīgiem laikrakstiem. Savā redaktora mīža man ir nācies tādus rakstus iegūt un simtiem iastī. Galvenais līdzeklis ir tas pats, kādu izlieto rakstnieki, dzejnieki un citi mākslinieki, lai tiktu pie slavas un naudas. Tie sametas kopa, nodibina savu kliķi un sāk viens otru laikrakstos celt, izceļ sapulces, pīlesāšanos un kongresus un citādi statet viens otru. Lieli lomu šai ziņā spēlē arī mūsu korporācijas.

Centra Balss*

14. nr. raksta: — Pirms kāja kāds krīvu sociālisti ierādas Brisele uz kārtējo starptautisko socialistu kongresu. Kongresa laikā beigās sociālisti viesiem izrādījuši Briseles jaukumus. Beigās sociālisti vadījis krievu kolēgi. Galvenais līdzeklis ir tas pats, kādu izlieto rakstnieki, dzejnieki un citi mākslinieki, lai tiktu pie slavas un naudas. Tie sametas kopa, nodibina savu kliķi un sāk viens otru laikrakstos celt, izceļ sapulces, pīlesāšanos un kongresus un citādi statet viens otru. Lieli lomu šai ziņā spēlē arī mūsu korporācijas.

Kā?* krievs izbrīni vērēs Vandervele. Vai tad Solveja strādnieki tādus uzrakstus ievērojot. Krievija gan, citādāk esot, Tur vēl policists kārt jāstādot. Vandervele atbildējis: — ja tās lietas tā sastāv, tad diezin valījū strādnieki paši savā starpā bez policista ietekmēs.

Zīmīgi vārdi, — bet nāca vīli prāta lasot „Rīgas Zīgas“ 8. VII. 25. g. korporāciju ideoloģa G. Celmiņa rakstu: „Latvju studenti krustceļi.“ Iespējot raksts savā būtbā izteicēja kādu zināmu kādu mēchanistiskas cīpas teoriju: „Patlabān studentiba atrodas viskarstākā dzīgu un vētras laikmetā un nepārtrauki norīt cīpa. Cīpa ir atkāpta un nekādi kompromisi jeb izlīgšana to nevar iebeigt, pirms viena puse nebūs guvusi galigu uzvaru.“ —

Lasītājs jautās, kur tas lielais dzīgu un vētras laikmetis pārīcījums, ko solīja ievadīt korporācijas. Neviens viņu nav manis.

Cīpa?

Bez kompromisiem un bez izlīgšanas? . . .

Vīga gan vēlāk kļuva saprotama. Cīja gāja par varu un godu Studentu padomei. Nepietīkta ar varu un godu Stād. Padomē, ja vājākā ar varu un vīlu cīpu vērtē pret citādāk domātājiem nogrupejumiem. Vajākfe no viņiem sabrukta. Un — ne jau no arēja spiedienā, bet no veikli izmēstiem intrīgi tīklem iekšēja dzīve. Idejiski stiprākie nogrupejumi, lai kaut cik nodrošinātu savu evolūciju attīstību, norobejōjās no tādiem uzbrukumiem ar augstām sētām.

No malas vērojot šo cīpu, pieci gadi laikā spridī, tā vien grībezīs teikt vētras un dzīpu laikmeti ievadītajiem: — Ja jūs kaut cik spētu citus cīnīt, tad lieka būtu iesakta cīpa personīgās pašciepas dēļ.

Aizradījumi.

Rektors paziņo, ka Latv. Universitātē chemijas fakultātēs vecākais asistents Jānis Krustīsons trešdien 8. g. 9. okt. pulkst. 12 dienā II. klasītāvā Kronvalda bulv. 4 aizstāvēs savu doktora disserāciju par tematu: „Studien über thermische Dissoziation.“

Tautsaimnīca nodaja. Doc. J. Kārkliņš eksāminēs grāmatvedības teorijā 1.x, 8.x, 15.x 9. oto rītu un tirdzniecības mācībā 3.x, 10.x pl. 9. oto rītu.

Juridiskā nodaja. Doc. R. Akmentiņš eksāminēs tiesību zinānu ievādā (tos, kas pierakst, no 23.—27. sept.) 30. sept. (61—90) 1. okt.

Sveicinam akademisko saimi Studentu dienās
10 gadīgā ūniversitātes dienā 1929. gadā.

**Latv. Universitātes stud. padomes
grāmatnīca**

Kr. Barona iela 2-a

Tālr. 20920

„Romas viesnīca“

Tālr. 20294

F. Ekerts
daiļkrāsotāja darbnica

Rīga, Bielā Pātava iela 10

Tālr. 34367

Kom. Sab. „Kymmel“
Mineraļūdeņi u. c. atspirdzinoši dzērieni

Rīga, L. Smilšu iela 1, dz. 10

Tālr. 22289

N. Kymmela
grāmatu tirgotava
dib. 1763. g.

Tālr. 23507

Hebenspergers un Ko
(Ipašn. Zvirbulis)

Foto ateljē atvērta arī svētdienās

Elizabetes iela 49

Tālr. 27378

Foto-studija
K. Bauls

Brīvības iela 6

Tālr. 28546

Tālr. 27034

**Savstarpējā Ugunsapdrošināšanas
Centrālā S-ba**

Brīvības iela 24

Kr. Miamis-Meme

Rīga

A/s I. Latv. gum. fabr. „Varonis“

Brīvības iela 147

Latv. Šujmašinu S-ba

Marijas iela 15

V. Kuze
Šokolades fabrika

Fabrika, Artillerijas iela 55
Noliktava, Raiņa bulv. 25

Tālr. 91038
21377

P. Apmans un br. Jaungaili
vīnes krēslu un mēbeļu rūpniecība

Maskavas iela 95

Tālr. 21111

Sveicinam akademisko saimi Studentu dienās
10 gadiņā ūniversitātes dienā 1929. gadā.

Ed. Jaunzems un B-dri

Čaulišu fabrika un tabakas lieltirgotava

Brīvības ielā 40

Gajas un desu lieltirgotava
J. Vikmans

Blaumaņa ielā 42/44

Tālr. 28730

Sab. A. Rudzītis un T. Fogels

Medicīniski aparāti un
ķirurgiski instrumenti

L. Smilšu ielā 4

K. Bodnieks

Manufakturas un vejas tirgotava

Kr. Barona ielā 28-a (Dzirnavu ielas st.)

Tālr. 29094

A/s Zuperfosfata fabrika

Milgrāvi pie Rīgas

Kantoris Rāts laukumā 7

P. Ozols

Augļu ūdeņu iestāde

Rīga, Stabu iela 56

Tālr. 31794

P. Ozolina

Apbedišanas birojs un zārku fabrika

Brīvības iela 50 (Bruņinieku ielas stūri)

Tālr. 91293

V. Niedre

Lauksaimn. mašīnu aģentura

Baznīcas ielā 2

Tālr. 27888

Julijs Buķis

Grāmatu un rakstāmlietu tirgotava

Elizabetes ielā 16

Tālr. 26516

J. Lukševic un M. Sprūde

Garderobju veikals

Basteja bulv. 8

Tālr. 22485

E. Mittenieks

N. dr. meistars

Kungu apgārbu modes zalons

Tērbatas ielā 15/17

Tālr. 26619

A. Jaunzems

Pirmā Rīgas mēch. čaulišu fabrika

Kr. Barona ielā 21

Tālr. 29795

Pičs Rumpe

Vejas un galanter. preču tirgotavas

Aspazijas bulv. 11

Tālr. 22257

J. M. Sniķers

kolonial un tabakas preču lieltirgotava

Kungu ielā 29-a

Tālr. 23841, 23950

Jansons un B-ri

Lampu un trauku tirgotava

Marijas ielā 28-a

Tālr. 29156

Alfreds Pole

Foto studija

Brīvības ielā 2

Tālr. 27810

R. Eglīts

Elegantāko kāju ģērbu veikals

Kaļķu ielā 18

Tālr. 20470

J. Cielavs

Drēbnieku darbnica

Kungu ielā 8

Tālr. 20436

Pēteris Dreimanis

Optiķis

L. Smilšu ielā 29

Tālr. 22312

Kārlis Lūle

čaulišu fabrika un tabakas
lieltirgotava

Kr. Barona ielā 31

Tālr. 28895

K. A. Bušs

Miltu un kolonialpreču lieltirgotava

Kungu ielā 23

Tālr. 20829

Alberts Vistutis

Piano depo

Kr. Barona ielā 25, 1. tr.

Tālr. 29666

Sveicinam akademisko saimi Studentu dienās

10 gadīgā ūniveritātes dienā 1929. gadā.

Centrālā Savienība
„Konzums“

Dzirnavu ielā 68

P. Biernis
Maizes ceptuve

Rēveles ielā 96

Tālr. 92328

**Latvijas Piensaimniecības
Centrālā S-ba**

Dzirnavu ielā 87/89

J. Vanags
Manufakturas lieltirgotava

Brīvības ielā 52

Tālr. 91755

**Latv. saimn. dzīves veicināš. A/s
„Agronomi“**

Dzirnavu ielā 66

Tālr. 27979

26152

Kluga un Ervalds
Lampu un trauku tirgotava

Tērbatas ielā 14

Tālr. 26257

Ed. Krūmiņš

Cepuļu fabrika

Kr. Barona ielā 59/61

A. Rostoks

Foto darbnīca

Brīvības bulv. 6

Tālr. 27404

A. Tombergs
Provizors
Parfimēriju fabrika Rīgā

Fabrikas noliktava Brīvības ielā 24

„Rosta“

M. Mitrevica fotografija

Raiņa bulv. 11

Tālr. 21109

Ed. Rozīts

Baltijas krāsu fabrika

Lačpleša ielā 52/54

Tālr. 28674

Jūlija Ribeļa

dārzniecība Kreslera ielā 2. Tālr. 33502

Veikali { Smilšu ielā 15
Brīvības bulv. 1Tālr. 23179
22270

A/s Moritc Feitelberg

Modes preču nams

Grēcinieku ielā 6

Brīvības bulv. 3

Brīvības ielā 67

Georga Rudzīša

Kāpostu skābētava

Duntes ielā 15/17

Nicas

puķu nams

Brīvības bulv. 2/4

Tālr. 23240

**Tirdzniecības un velosipedu rūpn. A/s
J. Ērenpreiss un B-drs**

Fabrika, Brīvības ielā 129/133
Veikals, Tērbatas ielā 7Tālr. 91384
30324

K. Baumaņa
konditoreja

Kr. Barona ielā 31

Tālr. 29125

K. Dravnieks
ādu fabrika

Bauskas ielā 94
Nolikt. Tērbatas ielā 23/25

J. Bukse
Velosipedu fabrika un mēch. darbnīca

Elizabetes ielā 83/85

Gangnusa mēbeles

piedod jūsu majai eleg. un mājīgumu

Krājamā par dažādām cenām:

30 ēdamistabu iekārtas,
12 guļamistabu iekārtas,
8 kabineta iekārtas,
12 priekšistabu sienas,
20 zalona iekārtas,
16 klubgarniturās,
15 moderni guļamdivani,
20 rakstāmgaldī un t. t. un t. t.

Dajū nomaksa līdz 15 mēnešiem ar garantiju.

Paraugu un fabrikas noliktava
Ķēniņu ielā 4, tālr. 26002.Fabrika un noliktava
Gertrudes ielā 1, tālr. 28202.

Augstāk. godazīmes iekš- un ārzemēs.

T. Hammers
Ķēžu fabrika

Valdemāra ielā 58

Tālr. 91380

Brāli Stesseļi

Formas un civilapgērbu darbnīca

Rīga, Dzirnavu ielā 71

Tālr. 29194

A. Ratfelders
sedlinieku meistars

Kaļķu ielā 23

Tālr. 23216

Uz Universitātes 10 gadu darba svētkiem.

Latvijas Universitāte 1919.—1929. Prof. K. Kundziņš un prof. A. Tenteja vēsturiski pārskati; L. U. mācību spēku biografijas un viņu darbu saraksti. Prof. J. Plāka un prof. K. Strauberga redakcija.	Buduls, prof. H., Psichiatrija II. Speciāla dala	Ls 3.—	Leppiks, doc. A., Lauksaimniecības mašīnas. Ar 238 zīm.	Ls 5.—	
Latvijas Universitātes ilustracijas. Redītējs doc. L. Ausējs.	Буковский, доц. В., Устав гражданского судопроизводства	9.—	Loebers, doc. A., Tirdzniecības tiesību pārskats	12.—	
Latvijas Universitātes raksti I.—XX. sēj.	Центнершер, проф. М., Лекции по неорганической химии. Часть I.	8.—	Loebers, doc. A., Vekselu tiesību pārskats	2,50	
Latvijas Universitātes raksti se rijas: Mechanikas iakutātēs serija, I. sējums	Центнершер, проф. М., Лекции по неорганической химии. Часть II.	14.—	Мини, проф. П., Курс уголовного права. I. часть. Мини, проф. П., Курс уголовного права II. часть.	12.—	
Vesturisks pārskats par L. U. nodibināšanu un viņas darbību pirmā 1919/20. māc. gadā. Sastād. organizācijas padomes uzdevumā P. Dāle	Dauge, doc. A., Māksla un audzināšana Rakstu virkne	2,40	Pestmalis, J., Masīnu rāsēšana. 2. iesp. Bagātīgi ilustr.	18.—	
Latvijas Universitātes piecgadu (1919.—1924.) darb. pārskats	Diehls, prof. E., Chrestomathia Graeca	5.—	Plāķis, prof. J., Leisu valodas rokas grāmata	4.—	
Latvijas Universitātes divgadu (1924.—1926.) darb. pārskats	Felsbergs, prof. E., Akropole un Partenons	6.—	Primanis, doc. J., Cīlveka anatomija I. Ar 59 zīm.	9.—	
Latvijas Universitātes darbības pārskats 1926./27. akad. gada	Felsbergs, prof. E., Grēku vāzu greznas	9.—	Sedžviks un Vilsons, Ievads vispārejā bioloģijā. Tulk. E. Darziņš	2.—	
L. U. mācības spēku darbi: Ābele, pr.-doc. K., Ievads iedzīmības mācībā	Fērmanis, doc. E., Higiena	2,50	Cīnajskis, prof. B., Основы гражданского права I. часть	3,50	
Balodis, prof. Fr., Latvijas archaioloģija. Ar rakstiem piedalījušies somu, igauņu un latviešu zinātnieki	Frosts, prof. V. un prof. V. Maldonis, Psychologija, logika, ētika	10.—	Cīnajskis, prof. B., Основы гражданского права II. часть	5,50	
Bergs, prof. J., Laukkopiba. I. d.	Gaups, J., Bērna psychologija. Tulk. O. Bergs Redig. R. Jürgens	6.—	Straubergs, doc. K., Antīkā pasaule. Rakstu krājums	12.—	
Bergs, prof. J., Laukkopiba. II. d.	Ienīši, prof. A., Bodosnabze	4.—	Sudrabs, lekt. J., Augkopiba. 2. papi. izdevums	4.—	
Блахер, проф. К., Элементы топочной техники	Kalniņš, doc. A., Mežu tehnoloģija. Ar 202 illūstr.	1,20	Spekke, prof. A., Alt-Riga	14.—	
Buduls, prof. H., Psichiatrija I. Vispārejā dala	Kalniņš, doc. A., Medniecība. Ar daudz ilustr. un krās. tabelēm.	7.—	Smits, prof. P., Latviešu mitoloģija. 2. izd vums	12.—	
L. U. mācības spēku darbi: Ābele, pr.-doc. K., Ievads iedzīmības mācībā	Kampe, doc. B., Architektoniskā ķermenē pamat formas	2,20	Švābe, A., Prozas māksla. Rakstu krājums	3.—	
Balodis, prof. Fr., Latvijas archaioloģija. Ar rakstiem piedalījušies somu, igauņu un latviešu zinātnieki	Kampe, doc. E., Dažādu materiālu architekt formaš	2,80	Tīts Līvijs, XXI. grāmata J. Zariņa apstrād. Vietējie cīviliķumi. Tulk. doc. A. Būmaņa red.	2,60	
Bergs, prof. J., Laukkopiba. I. d.	Kirchensteins, prof. A., Vitaminai	5.—	Випер, проф. Р., Древний Восток и Эгейская культура	12.—	
Bergs, prof. J., Laukkopiba. II. d.	Kundziņš, prof. K., Relīģijas un ētikas mācība jaunatnes audzīn.	3,40	Visu zinātnisko literatūru un žurnālus latviešu, vācu, krievu, angļu u. c. valodās piedāvājam vislielākā izvēle. Dodam arī uz nomaksu.	2,50	
Блахер, проф. К., Элементы топочной техники	Latviešu pasakas un teikas. Prof. P. Smita kopojuma. 12 sējumos I. sēj. broš. Ls 6,50. II. broš. 8.—, III. IV. u. V. broš.	1,80	Ake. sab. VALTERS un RAPA.	1,80	
Buduls, prof. H., Psichiatrija I. Vispārejā dala	Latviju Dainas. Doc. Bērziņa kopojuma 6 grāmatas. Subskribentiem	Latviešu pasakas un teikas. Prof. P. Smita kopojuma. 12 sējumos I. sēj. broš. Ls 6,50. II. broš. 8.—, III. IV. u. V. broš.	8.—		
L. U. mācības spēku darbi: Ābele, pr.-doc. K., Ievads iedzīmības mācībā	Laube, prof. E., Krāsu un formu logika	Latviešu pasakas un teikas. Prof. P. Smita kopojuma. 12 sējumos I. sēj. broš. Ls 6,50. II. broš. 8.—, III. IV. u. V. broš.	2,50		
Balodis, prof. Fr., Latvijas archaioloģija. Ar rakstiem piedalījušies somu, igauņu un latviešu zinātnieki					
Bergs, prof. J., Laukkopiba. I. d.					
Bergs, prof. J., Laukkopiba. II. d.					
Блахер, проф. К., Элементы топочной техники					
Buduls, prof. H., Psichiatrija I. Vispārejā dala					

Pastāvīgi krājumā par lētām cenām:

Kungu, dāmu un bērnu

APAVI UN GALOŠAS

Cela somas Sporta piederumi Slidas

Plašā izvēlē manufaktura:

Dāmu kleitu un kostīmu drānas, kungu uzvalku un mēteļu drānas, linu audeklis, pusaudeklis, made-polams, nansuks u. c. Gatava kungu veļa, krūtis, apkakles, kakla saites, zeķes — dāmu un kungu Lietus sargi Aužamie diedzīni Gultas segas

Vairumā **Centralā Savienība „KONZUMS”** Mazumā

Rīga, Dzirnavu ielā 68 un 87

Visiem studējošiem

daram zināmu, ka esam
sajēmuši lielā vairumā jekš- un ārzemju audumus,
K. Miezis un K. Strēms tādēļ ieteicam griezties
Rīgas un Maskav. amata meistari.
Darbs pirmkl., cena skatr. pleletam.

Rīga, Karlīnes ielā № 7. Tālr. 9-1-0-0.

Studentu laboratorijas kiteļus,

baltos, nebalinatos un tumšos priekš visam fakultātem no Ls 5.— gabala.
Visos fasonos un lielumos gatavi.

VEĻAS FABRIKA

L. GOERBER, RĪGĀ

KAIĶU IELĀ № 2. TĀLR. 23416. AUDEJU IELĀ № 1.
Dib. 1891. g. Rīga 1901.

Studejošiem, uzrādot savas studentu kartīcas, 5% rabats.

Kungu, dāmu un bērnu veļa visos lielumos.

Pie lielākiem pasūtījumiem izdevīgi maksāšanas noteikumi.

No oktobra mēneša tiek atvērta nodaļa Audēju ielā № 1.

P. Biernis, maiznīca,

Rēveles ielā 96. Tālr. 9-2-3-2-8

Maize visādas šķirnes augst. labumā

Studentu ievērībai!

**A. Ratfelders, Rīgā,
Kalķu ielā 23. Tālr. 2-3-2-1-6**

Piedāvā lielā izvēlē:

paukošanas takalažas, korporācijas lentes, sporta siksnas, portfelis, vingrošanas, baleta un rīta kurpes, vingr. matračus, mug-somas, nagu kopš. piederumus, kab. portf., naudas makus pap. un metala naudai, rakstāmgalda mapes, tualetes pieder. (Nasesep), Termus pudeles, visjaun. dāmu roku som. un visus ceļošanas sporta piederumus.

Pasūtījumus un izlabojumus izdara glīti un noteiktā laikā.

Rīgas Namīpašnieku b-bas klubā

Brīvības bulv. 2/4
katru dienu garšīgas pusdienas

Tris ēdiens Ls 1.— no plkst. 12—6 vak. Bagātīga izvele siltu un auksu ēdienu bufete. Dzīvas zivis no akvariuma.

Spēlē koncertu un deju muzika.

Pilnīga kabare programma.

Pilnīga kabare programma.

Sakums plkst. 8 vakara.

Universitātes literatūra

Katalogi par brīvu

Jonck un Polievsky
Tālr. 2-3-1-8-8
Tirgoņu ielā № 3.

Visi sacerējumi,
arī antikvariski
par lētām cenām.

Plejem parakstīšanos uz visiem laikrakstiem.

Doma Muzejs

atvērts svētdienās
no pulkst. 11—2.

Université de Beauté Paris

Abzovente

Emmy Grebzde

Pasniedz stundas higieniskā
skaistuma kopšanā
Rīga, L. Grēcinieku ielā 24, dz. 2.
Tālr. 2 1 2 8 6.

Rasetnes, origin. RICHTER un c. fabrik.
Logaritm. linejali sist. RIETZ*
Zīmēj. papīrs SCHÖLLERHAMMER*

un visi citi zīmēšanas piederumi
AUGSTSKOLAS AUDZĒKNIEM — RABATS.

Holländer un Friedländer

DIB. 1903. G. Valņu ielā 31. DIB. 1903. G.

LASAIT UN IZPLATAIT
„STUDENTU“